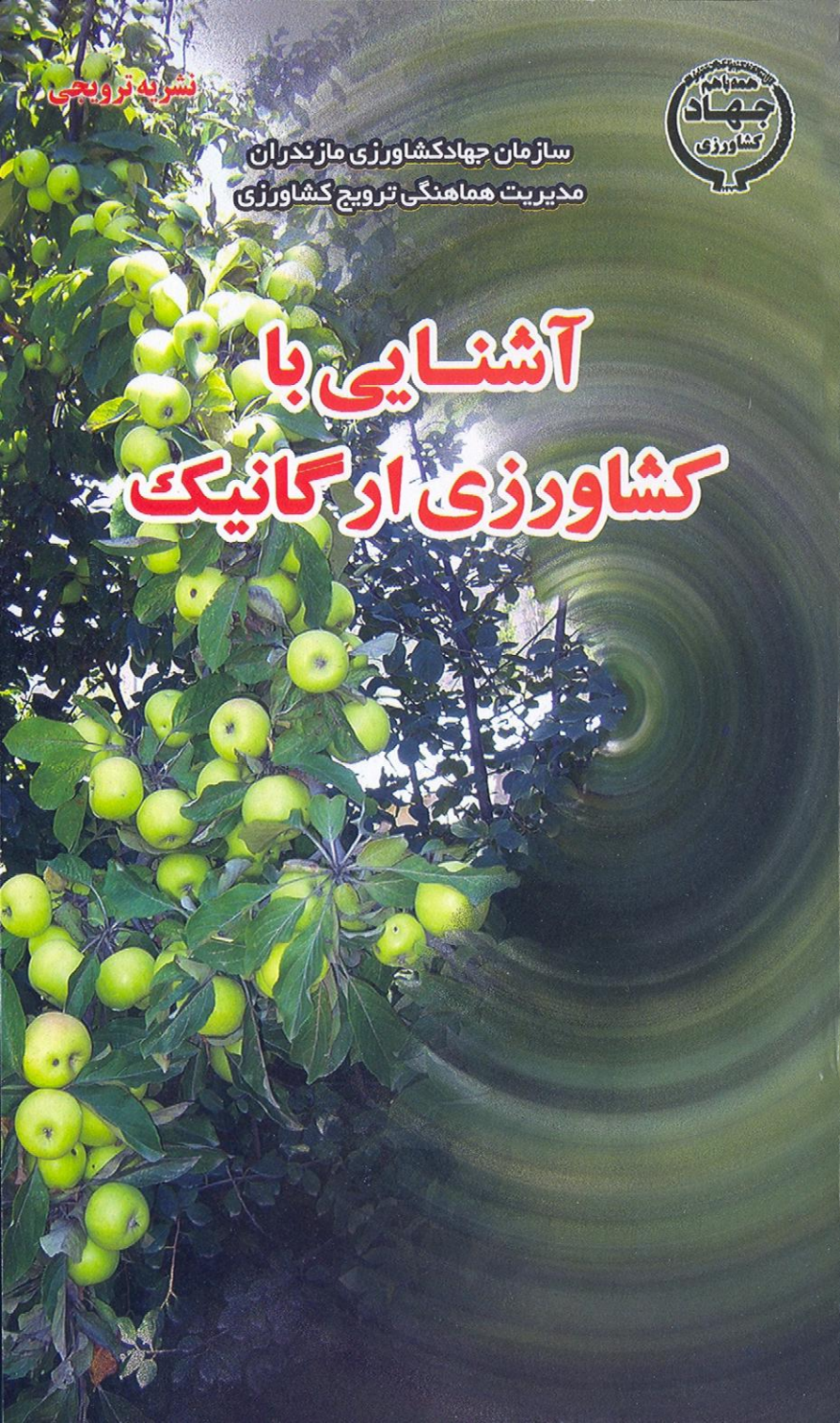

نشریه ترویجی

سازمان جهاد کشاورزی مازندران
مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

آشنایی با کشاورزی ارگانیک

کتابخانه

آشنایی با کشاورزی ارگانیک

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی مازندران

اداره رسانه های آموزشی

مخاطبان نشریه:

* کارشناسان و مروجان کشاورزی

* کشاورزان

* علاقه مندان به رشته کشاورزی

اهداف آموزشی:

- آشنایی به کشاورزی ارگانیک
- امنیت غذایی با کشاورزی ارگانیک
- اصول کشاورزی ارگانیک
- ویژگیهای کشاورزی ارگانیک

نشریه آموزشی - ترویجی

عنوان نشریه: آشنایی با کشاورزی ارگانیک

نویسندگان: فرامرز وردیان کارشناس ارشد ، رامتین

اخوان و جعفرنشانی مقدم کارشناسان مدیریت باغبانی

سازمان جهاد کشاورزی استان مازندران

ساده نویسی، تدوین و تنظیم: غلامرضا یوسفی

ناشر: مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

تایید فنی مطالب: مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی مازندران

گرافیک و صفحه آرایی: کانون تبلیغاتی مشاوران ماندگار

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

چاپ: چاپ زارع ساری

نوبت چاپ: پاییز ۱۳۸۸

قیمت: رایگان

نشانی: ساری - میدان امام - ابتدای بلوار دانشگاه - سازمان

جهاد کشاورزی مازندران - مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

اداره رسانه های آموزشی

تلفن: ۰۱۵۱ - ۲۲۶۱۴۴۴

این نشریه با شماره ۱/۱۱۱/۸۸ مورخ ۸۸/۹/۱۷ در دبیرخانه

شورای انتشارات استان مازندران به ثبت رسیده است.

۵	مقدمه
۶	آشنایی با کشاورزی ارگانیک
۷	تعریف کشاورزی ارگانیک
۸	کشاورزی ارگانیک در ایران
۹	امنیت غذایی، دستاورد کشاورزی ارگانیک
۹	کشتگاه ارگانیک
۱۰	اصول کشاورزی ارگانیک
۱۱	ویژگی های کشاورزی ارگانیک
۱۲	نتیجه گیری

مقدمه

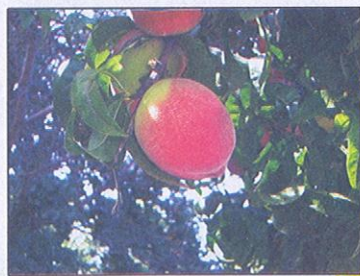
امروزه رویکرد جهانی به سمت کشاورزی ارگانیک است در این سیستم از کشاورزی که شاید برگرفته از کشاورزی سنتی باشد سعی بر این است تا از نهاده‌هایی که منشاء شیمیایی دارند استفاده نشود. تاثیر نامطلوب و اثرات باقیمانده مصرف انواع کودهای شیمیایی، سموم، هورمون‌ها و ...

در تولیدات غذایی در کشورهای صنعتی پیشرفته موجب شده است کشاورزی در جهتی کاملاً متضاد با روش مدرن تحول یابد و آن جلوگیری از مصرف هرگونه مواد شیمیایی یا نهاد مصنوع انسان در تولیدات و پخش محصولات زراعی، باغی و دامی است.

کشاورزی ارگانیک بازگشت به سیستم صد ساله گذشته نیست چرا که با استفاده از تکنولوژی و علوم مختلف می‌توان بالاترین میزان و مناسب ترین روش تولید را در کشاورزی بوجود آورد قدرت تولید کشاورزی ارگانیک و جوابگویی نیاز غذایی جمعیت دنیا با استفاده از روش‌های جدید بیوتکنولوژی امکان پذیر است.

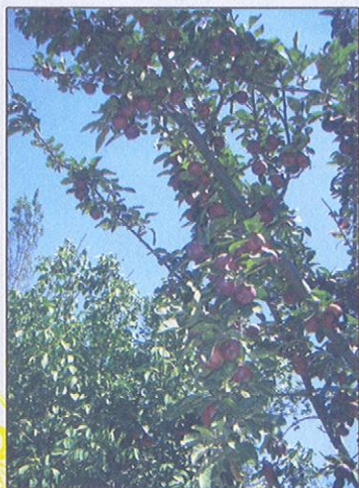
آشنایی با کشاورزی ارگانیک

مواد غذایی ارگانیک با استفاده از روشهایی تولید می شود که به افزایش سلامت محیط در اکوسیستم کشاورزی کمک می کند و استفاده از آفت کش ها و کودها در این نوع زراعت مجاز شمرده نمی شوند و یا به صورت خیلی محدود به کاربرده می شوند. تفاوت، کشت مخلوط، روش های مکانیکی، کنترل علف های هرز، درک بهتر از همزیستی میکوریزا ریزوبیومها و رایزوسفر، تجدید ماده آلی و دیگر بخش های زنده خاک، تلفیق زراعت و دامپروری از موضوعات مورد بحث در کشاورزی ارگانیک می باشند.

تعریف کشاورزی ارگانیک:

کشاورزی ارگانیک یعنی کشاورزی بدون کاربرد مواد شیمیایی، حفظ حاصلخیزی خاک در دراز مدت، خودکفا نمودن خاک از نظر ازت از طریق استفاده از بقولات و تثبیت بیولوژیکی ازت، کنترل علفهای هرز و بیماری ها با استفاده از روش‌هایی چون تناوب زراعی، تنوع، کودهای آلی، و واریته‌های مقاوم از ویژگی‌های کشاورزی ارگانیک می‌باشد. کشاورزی ارگانیک یک سیستم تولید است که از مصرف کودهای مصنوعی، آفت کش ها و تنظیم کننده های رشد و افزودن های خوراک دام اجتناب می‌ورزد.

کشاورزی ارگانیک در ایران

با توجه به ضرورت تولید مصرف محصولات زراعی و باغی و دامی سالم و پاک، کمیته محصولات ارگانیک در سال ۱۳۸۰ به دستور معاون زراعت وزارت جهاد کشاورزی در سازمان حفظ نباتات کشور تشکیل گردید و تشکل‌های کشاورزی بطور عملی اقدام به تولید محصولات ارگانیک می‌نمایند که در این رابطه می‌توان به تولید سیب زمینی در بیدستان فارس اشاره نمود و جهت گسترش آن با مطالعات تکمیلی، و تعیین مراکز نمونه آزمایشی اقدام نمود.

طبق آمار اعلام شده کل سطوح کشت محصولاتی که در کشور بدون استفاده از سموم و کودهای شیمیایی تولید شده‌اند حدوداً ۲۳۹۴۶۲ هکتار بوده که ۱۲۵۸۰۲ هکتار آن محصولات باغی و بقیه محصولات زراعی هستند.

کل سطح کشت محصولاتی که صرفاً بدون استفاده از سموم شیمیایی تولید شده‌اند حدود ۸۰۸۶۱۲ هکتار بوده که ۲۵۴۱۳۴ هکتار آن محصولات باغی و مابقی محصولات

زراعی می‌باشند.

امنیت غذایی، دستاورد کشاورزی ارگانیک:

در کشاورزی ارگانیک با پرهیز از مصرف کودها و آفت‌کش‌ها و سایر سموم و مواد دارویی شیمیایی از قوانین پر قدرت طبیعت کمک گرفته تا محصولات سالم و با کیفیت مطلوب در دسترس قرار گیرد امنیت غذایی یعنی همه مردم در همه زمان، دسترسی فیزیکی و اقتصادی به غذایی با کیفیت مطلوب و به حد مکفی، توسعه حاصلخیزی خاک، حفظ تنوع ژنتیکی در

سامانه تولید، تعادل موزون میان کشاورزی و دامپروری، به حداقل رساندن هرگونه آلودگی در چرخه تولید می‌باشد.

کشتگاه ارگانیک:

کشتگاه ارگانیک دو نوع هستند:

۱- کشتگاه‌های ارگانیک گواهی شده که در کشورهای پیشرفته قرار دارند و تولیدات آن از قیمت خوبی برخوردارند.

۲- کشتگاه‌های ارگانیک بدون گواهی که در کشورهای در حال توسعه قرار دارند و بخشی از تولیدات آن‌ها به مصارف شخصی و بخشی از آن در بازارهای محلی عرضه می‌شود. پر وسعت‌ترین مناطق کشت ارگانیک کشورهای استرالیا، آرژانتین، کانادا، ایالات متحده آمریکا، سوئد، اتریش، سوئیس، فنلاند و ایتالیا را می‌توان نام برد. بازار کنونی محصولات ارگانیک حدوداً ۲۰ میلیارد دلار برآورده شده است. در ایران محصولات مانند کتیرا و گل سرخ توسط مراجع جهانی به عنوان محصولات ارگانیک پذیرفته شده‌اند.

اصول کشاورزی ارگانیک:

- ۱- همگامی با طبیعت به جای سلطه‌گری و چیرگی بر آن.
- ۲- تقویت چرخه‌های بیولوژیکی در سیستم زراعی، شامل تقویت میکروارگانیسم‌ها، فلورخاک و افزایش تنوع گیاهی و حیوانی
- ۳- حفظ و افزایش حاصلخیزی خاک در دراز مدت

ویژگی های کشاورزی ارگانیک:

- ۱- حفظ حاصلخیزی خاک و دراز مدت از طریق نگهداری مقدار مواد آلی در حد مطلوب و بهبود فعالیت بیولوژیکی خاک و استفاده از روش های مکانیکی
- ۲- تهیه مواد غذایی مورد نیاز گیاه زراعی از طریق استفاده از منابع غذایی غیر محلول که توسط فعالیت میکروارگانیسم های خاک در دسترس گیاه قرار می گیرد.
- ۳- خودکفا شدن از نظر ازت با استفاده از بقولات و تثبیت بیولوژیکی ازت و بازیافت موثر مواد آلی نظیر بقایای گیاهان زراعی و ضایعات دامی
- ۴- توجه دقیق به تاثیر سیستم زراعی بر محیط زیست در مقیاس وسیعتر و حفاظت از حمایت وحش و زیستگاه های طبیعی

نتیجه گیری:

بطور کلی کشاورزی ارگانیک را می توان به شرح کلی زیر تعریف نمود.

تولید غذای سالم و با کیفیت

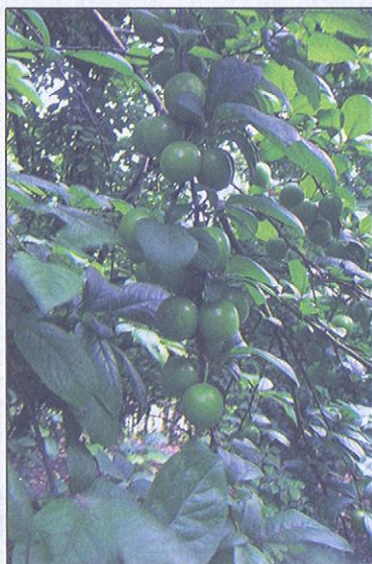
جلوگیری از آلودگی محیط زیست

کنترل علفهای هرز، بیماری ها و آفات با تأکید بر استفاده از روش هایی نظیر تناوب زراعی بکارگیری دشمنان طبیعی ، جایگزینی کودهای آلی و ...

حاصلخیزی طبیعی و افزایش پتانسیل تولید خاک

هوشیاری و آگاهی تولید کنندگان و مصرف کنندگان

محصولات کشاورزی به ضرورت تولید سالم

در کشاورزی ارگانیک سعی بر این است تا از نهاده هایی که منشأ شیمیایی دارد استفاده نشود؛ تأثیر نامطلوب و اثرات باقیمانده مصرف انواع کود شیمیایی، سموم و... در تولیدات غذایی در کشورهای پیشرفته موجب شده است تا کشاورزی در جهتی کاملاً متضاد با روش مدرن تحول یابد و آن جلوگیری از مصرف هرگونه مواد شیمیایی است.